

VERKIEZINGSPROGRAMMA GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2006

HOOFDSTUK 5: ECONOMISCHE ONTWIKKELING, WERKGELEGENHEID

Een beter Nederland begint in Utrecht

Industriebeleid

De industrie in Nederland staat onder druk door concurrentie vanuit lage lonen landen. Dat is een bedreiging van onze economische positie op lange termijn. Wat voor Nederland als geheel geldt, geldt dubbel en dwars voor Utrecht: traditionele industrietakken als de zware metaal zijn volledig uit de stad verdwenen. Dat komt ook door het beleid van de gemeente, die te veel prioriteit heeft gegeven aan de commerciële dienstverlening. Meer werkgelegenheid in (schone) industrie is ook goed voor de laaggeschoolde inwoners van onze gemeente die werk zoeken.

Er moet snel een analyse gemaakt worden van industrieclusters die kansrijk zijn om op in te zetten. Wat ons betreft is de productie van spoorwegmaterieel ("Werkspoor") zo'n kansrijke optie.

Lage Weide

Wij vinden dat Lage Weide gereserveerd moet blijven voor bedrijven in de zwaarste milieucategorieën, die ook profijt kunnen trekken van de aanwezige water- en spoor-aansluiting. De sluipende groei van de hoeveelheid kantoren moet stoppen.

Milieuaspecten Lage Weide: zie paragraaf Milieu

Beheer bedrijventerreinen

Parkeerplaats Jaarbeurs

Het beheer van bestaande bedrijventerreinen moet verbeterd worden; door faciliteiten te delen (parkeerplaatsen, logistiek, beveiliging) kunnen de kosten voor de bedrijven beperkt worden en de kwaliteit van de dienstverlening verbeterd. Het verbeterde beheer moet ook leiden tot het beter benutten van de beschikbare ruimte.

Het beheer kan per bedrijvenplan geregeld worden via een vereniging van de gevestigde bedrijven, waarvan het lidmaatschap verplicht is. De gemeente maakt met deze verenigingen afspraken over de publieke dienstverlening.

Alle bedrijventerreinen in Utrecht moeten bereikbaar zijn via het openbaar vervoer. De busontsluiting van Lage Weide in de spits moet verbeterd worden.

Profiel bedrijventerreinen en bedrijfsverzamelgebouwen

Wij zijn voorstander om onze bedrijventerreinen een duidelijker profiel te geven door middel van specialisatie. Een voorbeeld waarvoor al draagvlak bestaat is een nieuw medisch-technologisch cluster in de omgeving van de Uithof. Maar je kunt ook denken aan terreinen, gespecialiseerd in milieutechnologie of logistiek.

Ontsluiting bedrijventerreinen

Bedrijven met veel transportbewegingen over de weg moeten zo dicht mogelijk bij een aansluiting op een autosnelweg gesitueerd worden.

Kantoorontwikkeling, commerciële dienstverlening

Utrecht heeft door haar centrale ligging sinds jaar en dag een grote aantrekkingskracht als vestigingsplaats voor commerciële dienstverleners. Vaak betreft het de concentratie van een aantal verspreide vestigingen op één locatie, meestal gepaard gaand met een inkrimping van het aantal personeelsleden. De overblijvers worden gedwongen om verder te reizen naar hun werk, vaak per auto. Ze zorgen daarmee voor een extra belasting op het wegennet rond en in de stad, waardoor de bereikbaarheid in de spits onder druk staat en de leefbaarheid wordt aangetast.

Wij zijn er voorstander van een terughoudend beleid voor de verdere uitbreiding van de commerciële dienstverlening. Hier zouden ook in regionaal verband afspraken over gemaakt moeten worden.

Kantoorontwikkeling stationsgebied, zie hoofdstuk 12 - Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting

Nutsbedrijven

De SP vindt dat basisdiensten zoals de energie- en watervoorziening en het openbaar vervoer in overheidshanden moeten blijven. Dat is de beste garantie voor het waarborgen van belangrijke maatschappelijke doelstellingen, zoals toegankelijkheid, energiebesparing, milieu, veiligheid, gezondheid, leveringszekerheid. Wij hebben daarom in het recente verleden tegen de verkoop van elektriciteitsproductiebedrijf UNA, energiedistributiebedrijf REMU en het kabelnet gestemd.

Wat ons betreft wordt het gemeentelijk openbaar vervoerbedrijf GUV niet verkocht en wordt bezien of de gemeente Utrecht, afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen, een eigen energiebedrijf gaat opzetten.

Midden- en kleinbedrijf

Onderzoek wijst uit dat het midden- en kleinbedrijf relatief de grootste banenmotor is van ons land. Deze bedrijven hebben ook een sterkere band met hun regio dan de grote “footloose” commerciële dienstverleners. Het MKB heeft relatief veel midden- en lager geschoolden in dienst. Om deze reden zou de gemeente meer aandacht moeten hebben voor de kleinere bedrijven in onze stad.

Een groter deel van de niet-hinderlijke bedrijven zou zonder problemen in bestaande en nieuwe woonwijken gehuisvest kunnen worden. Dit zorgt voor meer variatie in de wijken, het beter (dubbel) benutten van parkeerplaatsen en dergelijke bedrijven zijn ook aantrekkelijke werkgevers voor ouders met kleine kinderen, die parttime werk zoeken. In kleinere buurtwinkelcentra waar leegstand dreigt zou kleinschalige dienstverlening een nuttige aanvulling kunnen zijn op het winkelaanbod, waardoor de levensvatbaarheid van de centra benut wordt.

Naar onze mening is het haalbaar om op termijn zeker 25% van de Utrechtse arbeidsplaatsen te huisvesten in wijken die in de eerste plaats voor wonen bestemd zijn. Een stimulans voor dergelijke werkgelegenheid kan ook uitgaan van het op grotere schaal ontwikkelen van bedrijfsverzamelgebouwen in de wijken, bijv. in oude schoolgebouwen. Ook werkruimten voor kunstenaars, waar een groot tekort aan bestaat, kunnen een plaats krijgen in deze gebouwen.

Andere voorstellen met betrekking tot het midden- en kleinbedrijf:

- de gemeente moet de vorming van buurtgerichte ondernemersverenigingen stimuleren
- de rechten van winkeliers (en kleine bedrijven) bij stadsvernieuwing moeten versterkt worden. Alle niet-hinderlijke bedrijven moeten een recht op terugkeer krijgen.
- winkelcentra dienen waar mogelijk aangevuld te worden met nuttige publieke voorzieningen: postagentschap, (para)medische praktijken of gezondheidscentrum, kringloopcentrum, niet hinderlijke horeca.

Vergunningen en handhaving

Het is belangrijk dat de overheid de publieke belangen ten opzichte van bedrijven bewaakt. Milieu- en veiligheidsvoorschriften zijn er om het personeel en de omwonenden te beschermen, bestemmingsplannen zijn noodzakelijk om te voorkomen dat de stad ruimtelijk verloedert. Anderzijds moet de vergunningverlening en handhaving gepaard gaan met zo min mogelijk bureaucratie. Wij zijn voorstander van combinatievergunningen waar mogelijk. Controlefrequenties moeten worden afgestemd op de historie van een bedrijf: hoe beter, des te minder er gecontroleerd hoeft te worden.

Fijnmazig winkelaanbod

Al jaren speelt zich een proces van schaalvergroting af in de detailhandel. Steeds meer ketenfilialen veroveren de winkelcentra, wat leidt tot eenheidsworst en afnemende concurrentie. Vastgoedbeheerder Corio is niet alleen eigenaar van Hoog Catharijne, maar ook van de grote winkelcentra in Nieuwegein en Zeist, en binnenkort ook in Leidsche Rijn. Dat is een bedreiging voor de belangen van de consument.

Het beleid van de gemeente Utrecht zou erop gericht moeten zijn om een dam op te werpen tegen grootschalige ontwikkelingen en dreigende monopolies en te bevorderen dat een fijnmazig netwerk van wijk- en buurtwinkelcentra op loopafstand blijft bestaan. Buurtwinkelcentra hebben een belangrijke sociale functie, ze bieden ouderen de mogelijkheid om langer zelfstandig te blijven wonen en leveren een flinke bijdrage aan het terugdringen van het autogebruik.

Om het fijnmazig winkelaanbod te beschermen is het wenselijk om de vestiging van megawinkels tegen te gaan. Wat ons betreft komen er in Utrecht en aangrenzende gemeenten geen supermarkten met een oppervlak van meer dan 2000 m² vloeroppervlak in de stadsdeelcentra, in de wijkcentra zou de grens bij 1500 m² moeten liggen. Voor de nonfood sector is het de hoogste tijd om regionale afspraken te maken over tuincentra, doe-het-zelf-zaken en meubelcentra, om te voorkomen dat gemeenten tegen elkaar worden uitgespeeld.

Binnenstad

Nu een meerderheid van de gemeenteraad (exclusief de SP) besloten heeft om het groene licht te geven voor een grootschalige ontwikkeling van 600.000 m² winkels, kantoren, woningen, horeca en commerciële vermaaksfuncties zal de komende periode extra aandacht nodig zijn voor de binnenstad. Naar onze verwachting zullen een flink aantal winkel- en horecaketens door de stationsplannen uit de binnenstad verdwijnen, evenals de meeste bioscopen. Dat kan leiden tot verpaupering maar biedt ook mogelijkheden om de vrijkomende panden een functie te geven die in overeenstemming is met het historische karakter van de binnenstad.

Winkeltijden

Met de invoering van de nieuwe Winkeltijdenwet in 1998 is de mogelijkheden om lokaal de winkeltijden vast te stellen sterk verruimd. De SP is voorstander van een winkelsluiting op zondag, met uitzondering van een beperkt aantal zondagen in de Sinterklaas- en Kersttijd. Dat verzekert het personeel van één vaste vrije dag per week, beschermt de kleine winkeliers en biedt de "koopverslaafden" de gelegenheid om hun kwaal onder controle te houden. Blijkens de uitkomst van het referendum over de koopzondagen in 2005 denkt een meerderheid van de Utrechtse bevolking er net zo over.

Horeca

De horeca levert een grote bijdrage aan de levendigheid van Utrecht, met name in de binnenstad. Anderzijds kan horeca die veel verkeer en/of luidruchtige klanten aantrekt tot in de late uren voor overlast zorgen in woonbuurten.

Wij zijn er voorstander van om in de horecaverordening gebiedsgerichte regels met betrekking tot openingstijden, bedrijfsgrootte en -categorie op te nemen, waardoor er ook buiten de binnenstad voldoende mogelijkheden geboden worden aan de horeca voor nieuwe initiatieven, maar anderzijds de rechtszekerheid van de omwonenden wordt verbeterd.

Coffeeshops

Op dit moment zijn de coffeeshops in onze regio vrijwel allemaal geconcentreerd in de binnenstad van Utrecht, deels ook in woongebieden. Wij zijn er voorstander van om als zich gelegenheden voordoen enkele coffeeshops uit de binnenstad te verplaatsen naar stadsdeelcentra en stadscentra van randgemeenten. Dat kan de auto-overlast flink terugdringen.

Zie ook: hoofdstuk 3 - Veiligheid

Vakopleidingen

Voor het versterken van de industriële infrastructuur is het zeer wenselijk dat er voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar is. De afstemming van het opleidingsaanbod in het beroepsonderwijs op de vraag van het regionaal bedrijfsleven zou verbeterd moeten worden. Anderzijds dienen de bedrijven zich dan wel vast te leggen op het aanbieden van voldoende stageplaatsen.

Het Centrum voor de Vakopleiding van Volwassenen, dat een aantal jaren geleden is opgegaan in het ROC, zou weer een autonome positie moeten krijgen bij het omscholen van volwassenen.

UW-bedrijven

De gemeente Utrecht is mede-eigenaar van de UW-bedrijven, die tot taak hebben om mensen met een handicap de mogelijkheid te bieden om betaald werk te verrichten. Sinds een aantal jaren staat deze sociale taak onder druk, onder invloed van landelijk bezuinigingsbeleid.

Wij willen dat de gemeente zich actief inzet om de functie van de UW-bedrijven in stand te houden, onder meer door waar mogelijk UW-bedrijven in te schakelen bij de uitbesteding van werk.

Reïntegratie

Op initiatief van de SP loopt op dit moment een onderzoek naar de effectiviteit van het reïntegratiebeleid in de gemeente Utrecht. Onze indruk is dat de gedeeltelijke privatisering van het reïntegratiebeleid – de taak die in het verleden door het Arbeidsbureau gedaan werd - vooral goed is geweest voor de werkgelegenheid bij de reïntegratiebedrijven. In de komende periode zou de gemeente sterker moeten inzetten op het creëren van banen in de publieke sector met name in uitvoerende functies.

Zie ook: hoofdstuk 2 - Democratie en bestuur, paragraaf Samenstelling personeelsbestand.

OVERZICHT VERKIEZINGSPROGRAMMA 2006

- Hoofdstuk 1 - Inleiding
- Hoofdstuk 2 - Democratie en Bestuur
- Hoofdstuk 3 - Veiligheid
- Hoofdstuk 4 - Gemeentelijke belastingen en tarievenbeleid
- Hoofdstuk 5 - Economische ontwikkeling, werkgelegenheid
- Hoofdstuk 6 - Sociaal beleid
- Hoofdstuk 7 - Zorg
- Hoofdstuk 8 - Welzijn
- Hoofdstuk 9 - Onderwijs
- Hoofdstuk 10 - Cultuur
- Hoofdstuk 11 - Sport en recreatie
- Hoofdstuk 12 - Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting
- Hoofdstuk 13 - Natuur en milieu
- Hoofdstuk 14 - Verkeer
- Hoofdstuk 15 - Stedelijk Beheer